

живѣешъ съ тия понятия за живота. Тогазъ, кажи ми, нали тоя случай не е първия въ живота ти?

Тепавски. На приятеля си не бихъ сторилъ това. Но тукъ спомени на първа любовъ; азъ се съпротивихъ, мъчихъ се въ себе си, повѣрвай ме, безъ да мисля, че мога да ти причина страдания — тъй се стече всичко —

Павелъ. (Прѣсича го) Първа, послѣдня любовъ, все едно е. Въ основата остава едно животинско влѣчение, което вий безработнитѣ и червоутодницитѣ култивирате, като смисълъ въ живота.

Тепавски. (Почва да се оскърбява).

Павелъ. Не се оскърбявай. Така е. И то ще се повтари докато нѣма друго по смислено нѣщо да запълня живота ти. — А не се ли запитвашъ, че същото може да стане и съ твоята жена? — Ти ще задѣвашъ моята жена, другъ твоята, третия на оногова; ще си кокетирате единъ другъ; ще си лицемѣрите, че сте искренни и чисти и така ще прави цѣлъ единъ градъ, цѣла една нация — и тогава земята ще заприлича на домъ търпимости. Животътъ ще бѣде фалшъ и лѣжа; животътъ ще бѣде не животъ на разумни хора, а такъвъ на псета. Тогава какво цѣнно ще има въ този животъ? За какво е това общество? Къдѣ остава приятелството и дружбата? — На къдѣ отиваме ний?

Тепавски. (Едва му се слуша, погледва какъ да се отърве).

Павелъ. (Съ огорчение). Не е ли това Содомъ и Гоморъ. Не е ли това погромъ на човѣчеството! Не е ли ужасъ! Защо е това просвѣщение? Защо е това усилие на човѣка къмъ прогресъ, ако то създава такива дребнави и пустословни хора?